

Surinaamse Studenten in Beeld

ONDERZOEK NAAR BELEMMERINGEN DIE STUDENTEN UIT SURINAME ERVAREN
WANNEER ZIJ IN NEDERLAND KOMEN STUDEREN

Surinaamse Studenten in Beeld

ONDERZOEK NAAR BELEMMERINGEN DIE STUDENTEN UIT SURINAME ERVAREN
WANNEER ZIJ IN NEDERLAND KOMEN STUDEREN

EEN ONDERZOEK IN OPDRACHT VAN STICHTING SUCONNECT.NL

COLOFON

Dit eindrapport, opgesteld in opdracht van de Stichting SuConnect.nl, is een samenvatting van drie onderliggende rapporten. Deze rapporten doen verslag van onderzoek onder aankomende studenten en schooldecanen in Suriname en onder studenten uit Suriname in Nederland.

Projectteam eindrapport

Angila Albitrouw, program manager

Soulamy Laurens, data-analist

Titinbo E. Aviankoi, redactie & vormgeving

Onderzoeksteam Nederland

Osman Akin

Dylan Amatsahip

Cheryl Denijn

Onderzoeker Suriname

Marco Ligtvoet

Dit rapport is tot stand gekomen dankzij een subsidie van het Ministerie van OCW

Design by Nanette Hoepel

© Stichting SuConnect.nl

Over SuConnect.nl

Stichting SuConnect.nl is een jonge non-profitorganisatie die zich als maatschappelijk platform zowel in Suriname als in Nederland inzet voor een goede studiekeuze en een succesvol studieverloop van studenten uit Suriname in Nederland. Door de interesse van studenten en afgestudeerden voor stage, werk of ondernemerschap in Suriname te stimuleren, wordt het behoud van talent voor Suriname niet uit het oog verloren. In Suriname geeft de stichting voorlichting over studiemogelijkheden in Suriname en Nederland. Kiest men voor een studie in Nederland, dan wordt de nieuwe student opgevangen in een community, begeleid door een 'buddy', en ondersteund met een divers activiteitenprogramma om de overgang naar Nederland en uiteindelijk de weg naar de arbeidsmarkt te vergemakkelijken.

VOORWOORD

In een tijdperk van toenemende globalisering en internationale mobiliteit, speelt het hoger onderwijs een cruciale rol in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van mensen. Nederland is een aantrekkelijke bestemming voor internationale studenten, waaronder een aanzienlijk aantal studenten uit Suriname. Steeds meer (aankomende) studenten in Suriname kiezen voor een (vervolg)opleiding in Nederland: in 2022 stonden meer dan 1100 studenten uit Suriname ingeschreven bij een HBO of WO opleiding in Nederland. Studeren in Nederland is een kans die niet voor een ieder is weggelegd. Het is daarom extra zorgwekkend dat Surinaamse studenten in Nederland vaak obstakels ervaren die leiden tot studie-overstap en hun studiesucces belemmeren.

Op initiatief van Stichting SuConnect.nl is onderzoek verricht naar de factoren die een rol spelen bij het studiesucces van studenten uit Suriname. Middels diepte-interviews, enquêtes, en workshops in zowel Nederland als in Suriname zijn gegevens verzameld en geanalyseerd. Een kleine steekproef bij onderwijsinstellingen heeft uitgewezen dat er geen aparte aandacht is voor studenten uit Suriname. De bevindingen zijn bedoeld om een waardevolle bijdrage te leveren aan het begrijpen van de behoeften en uitdagingen van Surinaamse studenten in Nederland. Ze kunnen de basis vormen voor toekomstig beleid, de begeleiding en ondersteuning van deze studenten en het verbeteren en eventueel ontwikkelen van beschikbare faciliteiten.

Eén van de belangrijkste bevindingen van het onderzoek is dat het studiekeuzeprocess in Suriname beperkt wordt door een gebrek aan begeleiding en informatie. Verder vergt het organiseren van de emigratie veel zoekwerk en leidt het vaak tot ongewenste uitdagingen. Eénmaal in Nederland kampen veel studenten met financiële stress omdat ze maar beperkt mogen werken. Sociaal-emotionele stress, vaak door heimwee en een culturele mis-match, speelt veel studenten ook parten. Daarbij weten ze de weg naar hulp niet altijd te vinden, ook omdat veel onderwijsinstellingen deze groep niet weten te bereiken of helemaal niet in beeld hebben.

De aanbevelingen uit het onderzoek zijn gericht op diverse belanghebbenden, te beginnen bij de student zelf. Het is aan de **student** om proactief stappen te zetten om obstakels tot een minimum te beperken. De studiekeuze en een goede voorbereiding op de 'oversteek' zijn cruciaal en kunnen beter. Hier hebben de ouders ook een grote rol te vervullen, maar de studenten en hun ouders kunnen bij beide processen wel een handje worden geholpen.

SuConnect.nl kan faciliteren door in Suriname informatie-bijeenkomsten over de studiekeuze en de verhuizing te organiseren. Door een goede online vraagbaak en een platformfunctie in te richten voor scholen, onderwijsinstellingen en maatschappelijke partners. Eénmaal in Nederland kan SuConnect.nl de studenten ondersteunen middels community building, workshops en culturele evenementen die bijdragen aan hun studiesucces en (mentaal) welbevinden. Zowel in Suriname als in Nederland zou SuConnect.nl in goed contact moeten

staan met de arbeidsmarkt teneinde een relevante studiekeuze mogelijk te maken en de overgang naar werk te vergemakkelijken.

De aanbevelingen voor **beleidsmakers in Nederland** zijn met name gericht op het geven van een transparante voorlichting en het wegnemen van procedurele barrières bij het verstrekken van een burgerservicenummer (BSN), het verlenen van werkvergunningen, de visumaanvraag en het toepassen van het Bindend Studie Advies (BSA).

Aangezien financiële zorgen een grote uitdaging vormen voor studenten uit Suriname, is het aan te bevelen om meer uren beschikbaar te stellen voor een bijbaan en om de eisen voor tewerkstelling te versoepelen. In dat financiële kader is het ook van groot belang om actief te overwegen en te onderzoeken hoe beursmogelijkheden kunnen worden aangeboden aan Surinaamse studenten, vergelijkbaar met initiatieven in andere Europese landen die hun voormalige koloniën op deze manier ondersteunen.

De belangrijkste aanbeveling voor **beleidsmakers in Suriname** op basis van dit onderzoek is het versterken van de rol van decanen. Zij zouden meer tijd en informatie kunnen krijgen om een goede rol te kunnen vervullen in het studiekeuzeproces. De begeleiding van dit proces dient in een vroeg stadium te beginnen om te voorkomen dat scholieren beperkt worden in hun studiekeuze door een verkeerd vakkenpakket. Dat vereist nauwe samenwerking tussen schoolbesturen, het hoger onderwijs en het Ministerie van OWC in Suriname. Een tweede aanbeveling is dat beleidsmakers in Suriname samenwerken met Nederlandse onderwijsinstellingen om de timing van de diploma-uitreiking af te stemmen op sluitingsdata voor inschrijving.

Tot slot is er de aanbeveling voor de **onderwijsinstellingen in Nederland** om er rekening mee te houden dat Surinaamse studenten veelal als internationale studenten worden aangemerkt, maar dat voor hun eigen gevoel niet zijn. Ze worden daardoor veelal niet bereikt door de programma's voor internationale studenten en zijn op de meeste instellingen niet meegenomen in het programma voor de studenten uit Caribisch Nederland.

Dit onderzoek zou niet mogelijk zijn geweest zonder de bijdragen van de scholieren in Suriname en studenten in Nederland die onze enquêtes hebben ingevuld, de studenten die meewerkten aan de diepte-interviews en een groot aantal schooldecanen in Suriname. Dankzij een financiële bijdrage van het Nederlandse Ministerie van OCW kon dit voor ons belangrijke onderzoek worden uitgevoerd. Onze dank aan alle deelnemers en onze subsidieverstrekker is groot.

U wordt van harte uitgenodigd om de bevindingen te lezen en te overdenken, met de bedoeling positief bij te dragen aan het studiesucces van studenten uit Suriname in Nederland.

Bestuur van de Stichting SuConnect.nl
25 oktober 2023

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord.....	5
Lijst van Afkortingen.....	8
1. Waarom dit onderzoek?.....	9
1.1 Aanleiding en achtergrond	9
1.2 Doel onderzoek.....	9
1.3 Onderzoeksmethode.....	10
2. Studiekeuzeproces en voorbereiding in Suriname.....	11
2.1 Inleiding.....	11
2.2 Overzicht studiekeuzeproces in Suriname.....	11
2.3 Het zoek- en keuzegedrag van scholieren	13
2.4 Beschikbare informatiebronnen	15
2.5 Het perspectief van decanen.....	16
3. Ervaringen van Surinaamse studenten in Nederland	17
3.1 Inleiding.....	17
3.2 Aanmelding en Inschrijving	17
3.3 Financiële druk	18
3.4 Academische en praktische druk.....	19
3.5 Prestatiedruk en community participatie.....	20
3.6 Welzijn.....	23
4. Discussie en Conclusie	24
5. Aanbevelingen	26

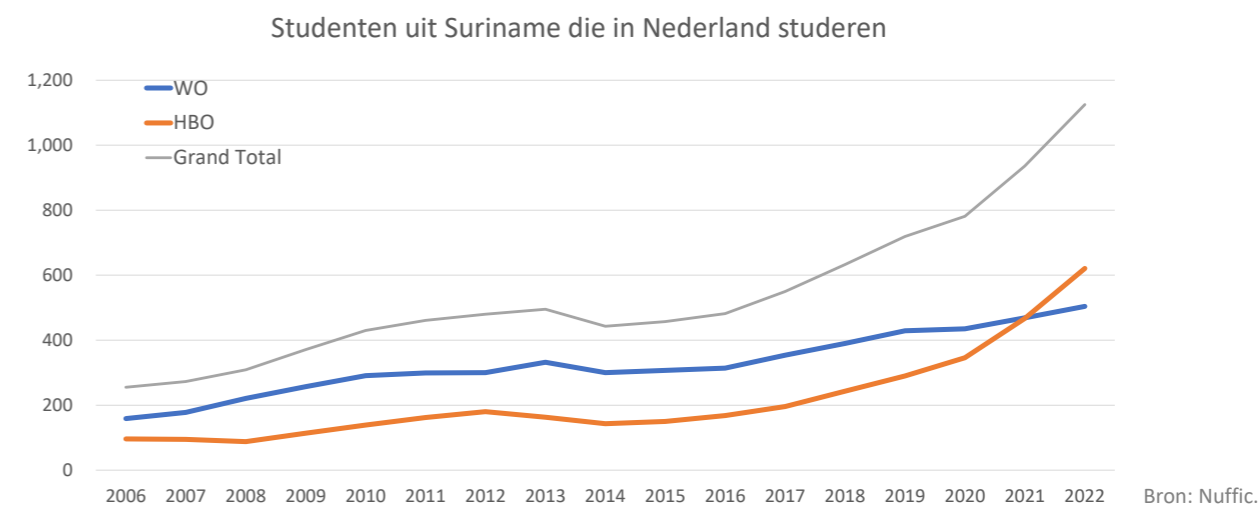
LIJST VAN AFKORTINGEN

BSA	Bindend Studieadvies
BSN	Burgerservicenummer
Havo	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
Hbo-instellingen	Hoger Beroepsonderwijs instellingen
JIB	Jongeren Informatie Beurs
KVK	Kamer van Koophandel
Ministerie van OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Ministerie van OWC	Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur
MULO	Meer Uitgebreid Lager Onderwijs
NGO	Niet Gouvernemente Organisatie
NL	Nederland
Su / SU	Suriname
VOJ	Voortgezet Onderwijs op Junioren niveau
VOS	Voortgezet Onderwijs op Senioren niveau
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs

1. WAAROM DIT ONDERZOEK?

1.1 Aanleiding en achtergrond

Vanuit SuConnect.nl is bekend dat Surinaamse studenten in Nederland vaak hun studie niet afronden en overstappen naar andere studies, terugkeren naar Suriname of zelfs helemaal stoppen met studeren. Het fenomeen van Surinaamse studenten in Nederland die vaak hun oorspronkelijke studie niet afronden en overstappen naar andere studierichtingen is een vraagstuk dat al geruime tijd de aandacht trekt. En dit terwijl het aantal studenten dat in Nederland komt studeren gestaag groeit.

Figuur 1

Studenten met een diploma uit Suriname die bij het hoger onderwijs ingeschreven staan

Recente gesprekken met SuConnect.nl alsook oriëntatiegesprekken met Surinaamse studenten in Nederland, hebben aan het licht gebracht dat er structurele barrières bestaan die een relatief groot aantal Surinaamse studenten in Nederland ervan weerhouden om hun studie succesvol af te ronden. Om een goed beeld te hebben van de situatie is onderzoek noodzakelijk.

De centrale vragen van dit onderzoek zijn:

Welke belemmeringen ervaren Surinaamse studenten in Nederland bij de voorbereiding van het studeren in Nederland en tijdens hun studietraject? En welke mogelijke oplossingen zijn er om deze belemmeringen te minimaliseren zodat de student werkelijk studiesucces boekt?

1.2 Doel onderzoek

Dit onderzoek verbreedt en verdiept de inzichten van de lezer over de problemen waarmee Surinaamse studenten worden geconfronteerd tijdens hun studie in Nederland, met als uiteindelijk doel het identificeren van effectieve oplossingen om hun studiesucces te bevorderen. Het doel van SuConnect.nl is om structurele veranderingen door te voeren die ten goede komen aan Surinaamse studenten die naar Nederland migreren voor hun studie.

1.3 Onderzoeksmethode

Dit document geeft een samenvatting van een aantal onderliggende onderzoeken.

Het studiekeuzeproces in Suriname

Er zijn 434 VOS studenten in Suriname geënquêteerd middels semigestructureerde vragenlijsten. De enquête is in Suriname op verschillende manieren verspreid. Via het VOS-directeurenberaad is het doorgestuurd naar alle VOS-scholen; via Facebook is de enquête in Suriname geboost en via de decanen van de VOS-scholen verspreid onder studenten.

Interviews met decanen van middelbare en online workshops met sleutelfiguren uit het onderwijs in Suriname

In totaal zijn er 24 personen geïnterviewd van negen verschillende Havo/Vwo scholen. In drie online workshops met docenten, directeurs van scholen en het Ministerie van OWC, en vertegenwoordigers van het Surinaamse hoger onderwijs is de deelnemers gevraagd om feedback te geven op de uitkomsten van de enquête en om te reflecteren op mogelijke verbeteringen in het studiekeuzeproces.

Een doelgroep-analyse van de problematiek in Nederland

Er hebben 96 Surinaamse studenten in Nederland meegedaan aan een semigestructureerde online enquête. Ook zijn er 14 diepte-interviews gehouden met Surinaamse studenten in Nederland. Door deze gecombineerde aanpak van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden is getracht een gedegen inzicht te verkrijgen in de problemen waarmee studenten worden geconfronteerd in het kader van dit onderzoek.

2. STUDIEKEUZEPROCES EN VOORBEREIDING IN SURINAME

2.1. Inleiding

Studiesucces begint met een goede studiekeuze, zo wordt gesteld door alle actoren betrokken bij dit onderzoek. Het kiezen voor een studie is een complex proces en sommige scholieren ondervinden moeilijkheden die ervoor zorgen dat zij geen optimale studiekeuze maken (Gati & Saka, 2001).

Surinaamse studenten hebben vaak genoeg een niet-Europese cultuur. Als zij kiezen voor een studie die aansluit op de westerse ontwikkeling, zullen ze uitdagingen ervaren die onbekend zijn voor de doorsnee Surinamer. Het openbaar/schoolvervoer in Suriname, bijvoorbeeld, is niet te vergelijken met het openbaar vervoer in Nederland waar de bus geen muziek afspeelt, geen boro pasi (omwegen) neemt en niet stopt op elke hoek/plek waar de passagier in- of uit wil stappen. Rekening houden met de sociale, culturele en economische achtergronden van Surinaamse studenten binnen en buiten Suriname is essentieel voor het studiesucces van deze studenten. Het onderzoek in Suriname heeft gekeken naar de huidige processen en hiaten inzake studiekeuze en voorbereiding van de overgang naar het hoger onderwijs in Suriname en Nederland.

2.2. Overzicht studiekeuzeproces in Suriname

In Suriname wordt jaarlijks de Jongeren Informatiebeurs (JIB) georganiseerd waarop onderwijsinstellingen, NGO's, het bedrijfsleven en de overheid hun studiemogelijkheden, formules en sollicitatieproces presenteren. Deze beurs wordt één keer per jaar opgezet in Paramaribo, het centrum. De veronderstelling is dat jongeren uit andere districten hiervoor naar Paramaribo komen. Om betere studiekeuzes te maken heeft de Surinaamse student in Suriname echter meer nodig dan de beurs. Het studiekeuze-traject ziet er als volgt uit.

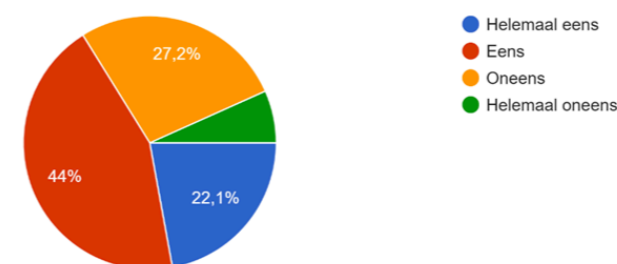
1. Zelfreflectie en Interesse Verkenning

In deze fase denken studenten na over hun interesses, sterke- en verbeterpunten, vaardigheden en persoonlijke voorkeuren. De aankomende student kiest vaak voor onderwerpen en/of vakgebieden die bekend zijn in zijn of haar directe omgeving.

2. Informatie Vergaren, Oriëntatie en Verkenning

De aankomende studenten verzamelen informatie over de verschillende studiemogelijkheden. Afhankelijk van het schooltype heeft de student wel of geen toegang tot informatie. In onderstaand diagram is te zien dat veel aankomende studenten in de oriëntatiefase de vervolgstudie bespreekt met anderen. Ongeveer 65% heeft wel een gesprek gehad over de vervolopleiding. De rest, 35% (meer dan 1/3 deel) doet dat liever niet.

Ik heb met anderen (bijvoorbeeld ouders, familie, vrienden, leraren,...) een gesprek gehad over hoe ik mijn (vervolg-)studie ga aanpakken.
434 antwoorden

Figuur 2
Studenten hun gesprekspartners over vervolgstudies

3. Gesprekken met collega's, ouderejaars studenten en professionals

In Suriname praten de meeste aankomende studenten met collega-studenten over studie-gerelateerde onderwerpen. Zij hebben meer contact onderling, voelen zich een bondgenoot en kunnen in hun eigen jongeren- en/of studententaal de informatie overbrengen. Personen die reeds de keuze hebben gemaakt, worden niet direct en/of vrijwillig benaderd. Het benaderen van iemand die reeds op een hogere opleiding zit, gebeurt meestal op aanwijzing van anderen zoals de ouders of een studentenprogramma. Studenten praten vaak met studenten die reeds in het vak zitten en professionals om meer inzicht te krijgen in de dagelijkse ervaringen, carrièremogelijkheden en uitdagingen binnen hun interessegebied.

4. Vergelijking en afweging van opties:

Terwijl de student de informatie verzamelt en deze bespreekt met medestudenten, worden de voor- en nadelen van de studierichtingen afgewogen op basis van factoren zoals curriculum, specialisaties, opleidingslocaties, studiefaciliteiten, reputatie van de instelling, enzovoort. Na deze fase neemt de student een besluit. De Surinaamse student neemt vaak genoeg een besluit in afstemming met de ouders en/of verzorgers. De mening en wens van de ouders (de directe omgeving) hebben veel impact op het denk- en besluitvormingsproces van de student.

5. Kiezen:

Uiteindelijk moeten de aankomende studenten een keuze maken. Voor 34% van de scholieren leidt hun vakkenpakket ertoe dat ze niet de gewenste studie kunnen kiezen. Voor 60% van de studenten zijn kosten de reden waarom ze niet kunnen studeren wat ze graag zouden willen. In het algemeen zijn de factoren die volgens de aankomende studenten meewegen in het keuzeprocess als volgt:

- Aansluiting op de interesse
- Aansluiting bij wat de student al goed beheerst
- De toekomstige baan
- Toekomstige salaris
- De kosten voor de studie
- Ouders en familie
- Mogelijkheden om naast de studie te werken.

2.3. Het zoek- en keuzegedrag van scholieren

De toegang tot informatie blijkt een grote uitdaging te zijn. Scholieren die in Suriname verder willen studeren, hebben naar eigen zeggen niet voldoende informatie over vervolgstudies. Voor degenen die in Nederland verder willen studeren geldt hetzelfde. Het gaat dan om informatie over mogelijke studies, onderwijsinstellingen, financieringsmogelijkheden en wonen in Nederland.

Veel aankomende studenten weten niet goed wat de geschikte periode is om de zoektocht naar een studie te beginnen. Volgens meerdere decanen verdiepen de leerlingen zich pas gedurende het examenjaar in hun studiemogelijkheden, terwijl hun vakkenpakket dan al vasligt.

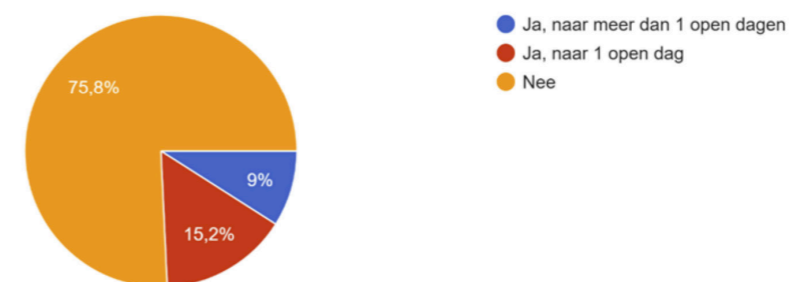
"Laatst kreeg ik nog zo'n vraag: 'Juf, wat kan ik met mijn pakket doen?' Ik zei: 'Wat wil je dan precies?'. Maar daar krijg je dan gewoon geen antwoord op, want dat kind weet gewoon niet wat ze verder wil."

Meermaals werd benadrukt dat het voor veel scholieren geen gemakkelijke opgave is om uit te vinden welke

studie passend is. Nog te vaak kiezen jongeren voor een bepaalde studie vanwege de status of omdat hun ouders, broers, zussen en vrienden die studie óók hebben gedaan. Surinaamse jongeren zouden meer hulp moeten krijgen bij het maken van de juiste studiekeuze, omdat dit in een later stadium veel problemen kan voorkomen. Dat werd ook door studenten zelf beaamd. Tegelijkertijd geeft driekwart van de geënquêteerde scholieren aan dat zij niet eerder een open dag van een instelling voor hoger onderwijs (fysiek of online) hebben bezocht.

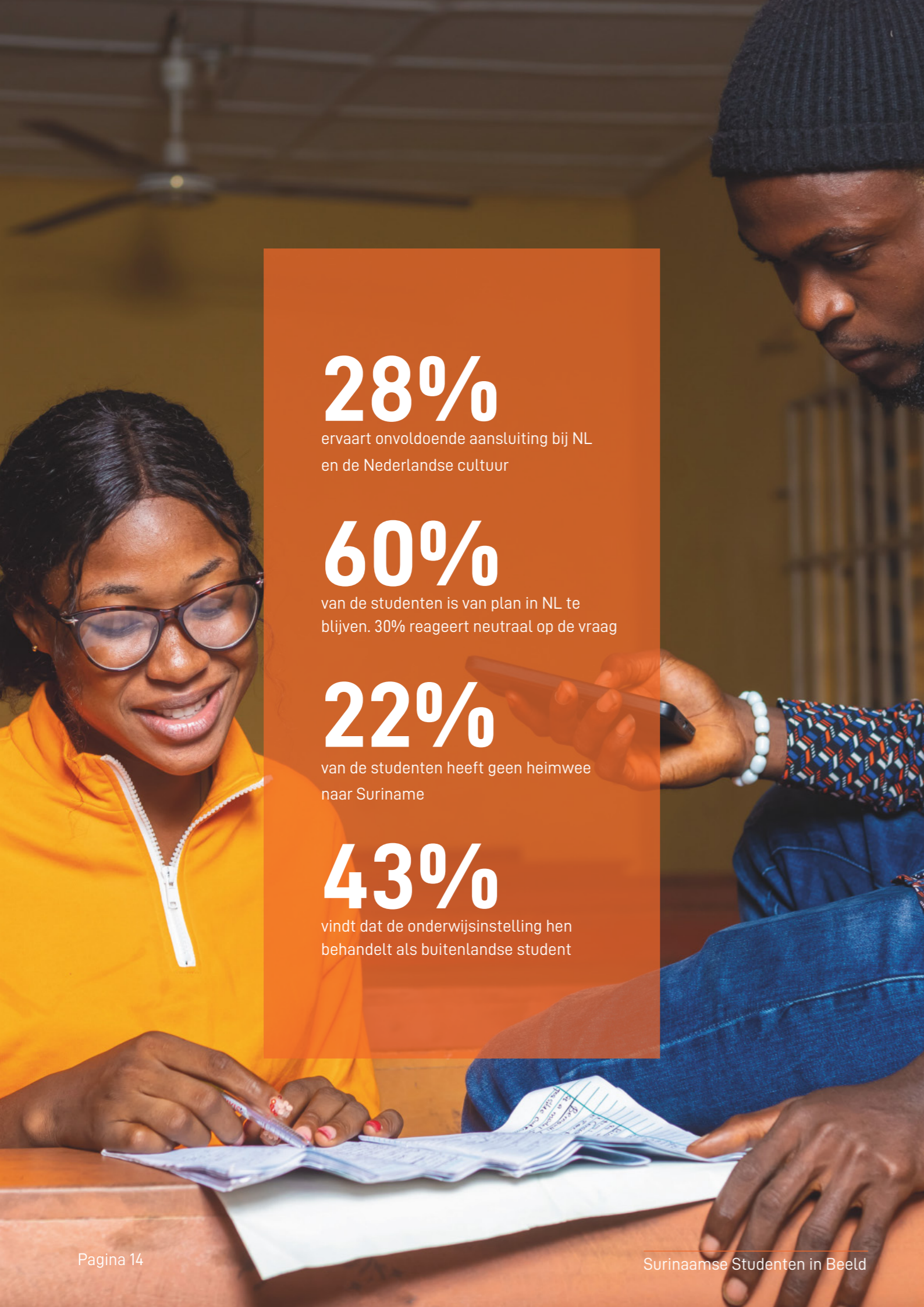
Aankomende studenten die meededen aan dit onderzoek, lieten weten dat zij zich bij het maken van een studiekeuze voornamelijk hebben laten leiden door gesprekken met familie en/of vrienden en informatie van websites. Ook kennissen of familieleden die al in Nederland wonen bleken voor veel studenten in spé een belangrijke informatiebron te zijn. Uit de enquête blijkt dat de meesten, namelijk 61.7% van de respondenten, hun vrienden hebben gesproken. Behalve vrienden hebben de studenten ook hun gezinsleden (50.3%), familieleden (43.4%) en docenten (33.7%) geraadpleegd.

Ik ben naar een open dag van een instelling voor hoger onderwijs geweest (of heb deze online gevolgd)
433 antwoorden

Figuur 3
Het bezoeken van open dagen

28%

ervaart onvoldoende aansluiting bij NL en de Nederlandse cultuur

60%

van de studenten is van plan in NL te blijven. 30% reageert neutraal op de vraag

22%

van de studenten heeft geen heimwee naar Suriname

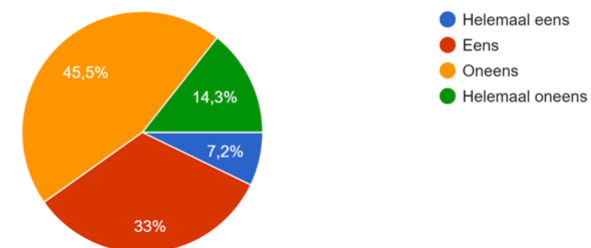
43%

vindt dat de onderwijsinstelling hen behandelt als buitenlandse student

2.4 Beschikbare informatiebronnen

Tijdens de survey onder scholieren werd gevraagd of zij voldoende geïnformeerd worden over verdere studie via hun huidige school. Ongeveer 40% van de studenten geeft aan WEL voldoende informatie te ontvangen over de huidige opleiding. De rest, 60% geeft aan dat zij NIET voldoende worden geïnformeerd over studiemogelijkheden via de school.

Op mijn huidige school krijg ik voldoende informatie over verder studeren
433 antwoorden

Figuur 4
Informatieverstrekking op de huidige school

Om de aankomende student in Suriname beter te begeleiden bij de voorbereiding op verdere studie zijn er meerdere opties, waarvan de decanen momenteel de belangrijkste optie vormen. Hieronder volgt een beschrijving van de deze opties en hun uitdagingen.

Decanen

70.9% van de respondenten zit op een school waar er een decaan is. Op vele middelbare scholen is de decaan, meestal de onderdirecteur, belast met zaken aangaande een specifiek leerjaar. Decanen op middelbare scholen in Suriname spelen een essentiële rol in het studiekeuzeprocess van leerlingen. Zij kunnen fungeren als waardevolle bronnen van informatie, begeleiding en ondersteuning bij het nemen van een weloverwogen beslissing over de toekomstige studie- en loopbaantrajecten. De decanen van de middelbare scholen in Suriname zouden onvoldoende zijn toegerust om aankomende studenten te begeleiden in hun studiekeuze. Dit, omdat zij deze taak vaak naast hun gewone werk als docent moeten doen en te weinig tijd krijgen om de begeleiding serieus op te pakken. Ook de loopbaanoriëntatie in Suriname zou minder goed ontwikkeld zijn, waardoor aankomende studenten een 'gap' ervaren tussen het studiekeuzeadvies en hun vooropleiding.

Studieloopbaanbegeleiders

11.6% van de respondenten zit op een school waar er een studieloopbaanbegeleider aanwezig is. Studieloopbaanbegeleiders zijn de afgelopen 5 jaren geïntroduceerd op de VOJ- scholen en bevinden zich nog in een proeffase.

Voorlichters en vertegenwoordigers van vervolgopleidingen

34% van de respondenten heeft via de school weleens bezoek gehad van voorlichters die informatie verschaffen over verdere studie. Vooral tegen het eind van het schooljaar gaan voorlichters, vooral van de private onderwijsinstellingen, langs op scholen om leerlingen te informeren over studiemogelijkheden.

Folders

22.9 % van de respondenten geeft aan dat er folders beschikbaar zijn op de scholen. Via voorlichters of op het kantoor zijn folders en flyers geplaatst. De leerling mag het doornemen ter informatie.

2.5 Het perspectief van decanen

De meerderheid van de geïnterviewde decanen geeft zelf aan dat zij onvoldoende tijd hebben om al hun taken naar behoren uit te voeren. Op de particuliere scholen hebben decanen veel meer tijd ter beschikking dan de tijd die decanen volgens de norm hebben op publieke scholen. De meeste decanen zijn in het decanaat "gerold" en de wens om training te krijgen om de taken goed te kunnen vervullen is groot. Het takenpakket is niet voor alle decanen helder, en als dit wel zo is, zijn er veel problemen (schools en buitenschools), waardoor vaak voor studiekeuze-voorlichting te weinig aandacht is.

"Het gaat niet goed. Het gaat de laatste jaren steeds minder met onze studenten. De kinderen zijn vreselijk gedemotiveerd."

De regels rond inschrijvingen en bijvoorbeeld de verplichting om zich tijdig aan te melden voor een vervolgopleiding, zeker voor opleidingen in Nederland, zijn volgens de decanen niet altijd bekend bij hen, en ook niet bij de examenkandidaten die in het buitenland willen gaan studeren.

"Ik zit nu met een student die twee weken geleden helemaal overspannen is geraakt. Ze dacht dat ze zich pas moest inschrijven na de examens hier (in Suriname). Ik zei: "Nee, je bent een beetje laat!" Ze zat ermee: "Juf dan ga ik een schooljaar verliezen ...!"

Decanen hebben behoefte aan één website waarop de verschillende Surinaamse opleidingen zijn samengebracht. Voor Nederland bestaat zo'n website, waarbij opleidingen vergeleken kunnen worden en ook alle open dagen in de agenda worden aangegeven.

"Ik vind dat wij alle info over alle opleidingen digitaal moeten hebben. Als een leerling me dan iets vraagt, dan kan ik het in een pdf toesturen, dat kunnen ze lezen en als er nog vragen zijn, dan kunnen we even zitten en erover praten"

De contacten tussen de Hoger Onderwijsinstellingen en de Havo/Vwo-scholen kunnen aangehaald worden, met in gedachte het gemeenschappelijk belang van een gedegen studiekeuze door studenten. Verder worden Studiekeuze/Interesse-testen voor studenten genoemd als een belangrijk hulpmiddel bij het begeleiden van scholieren bij hun studiekeuze. Alsook het betrekken van ouders door het organiseren van oudercontactmomenten.

Referentie

Gati, I., & Saka, N. (2001). High school students' career-related decision-making difficulties. *Journal of Counseling & Development*, 79(3), 331-340. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.2001.tb01978.x>

3. ERVARINGEN VAN SURINAAMSE STUDENTEN IN NEDERLAND

3.1. Inleiding

Studeren in het buitenland verschilt aanzienlijk van studeren in eigen land. De uitdagingen beginnen al in Suriname tijdens de voorbereiding, maar ze houden aan gedurende het hele studietraject. Deze uitdagingen worden gecompliceerder zonder een centraal aanspreekpunt, in Suriname en in Nederland, waar studenten informatie en begeleiding kunnen verkrijgen.

Uitdagingen houden verband met studie-gerelateerde factoren zoals persoonlijke capaciteiten, zoals wiskunde- of taalvaardigheden. Ook sociologische factoren, hoewel indirect, oefenen aanzienlijke druk uit op studenten. Enkele voorbeelden zijn de toegang tot financiële ondersteuning en de aanpassing aan een nieuwe leef- en woonomgeving. Het onderzoek onder Surinaamse studenten in Nederland heeft middels een survey en diepte-interviews de knelpunten geïnventariseerd en geanalyseerd.

3.2. Aanmelding en Inschrijving

Wanneer de student uiteindelijk kiest voor de opleiding in Nederland zal hij/zij zich moeten aanmelden en inschrijven bij de gekozen opleiding. De meeste studenten worstelen met de inschrijving als zij hierbij geen hulp of begeleiding krijgen. Andere blokkades in het inschrijvingsproces zijn administratieve fouten en de 'late' diploma-uitgifte in Suriname.

Begeleiding in Nederland

Een totaal van 52% wist zich geen raad of kon geen hulp krijgen in Nederland. De volgende quote van een student die wel veel ondersteuning kreeg, doet vermoeden dat de variëteit in de aanpak van verschillende onderwijsinstellingen bij het begeleiden van internationale studenten groot is.

"Tijdens de inschrijving bood de Universiteit veel hulp. Specifiek tijdens het inschrijvingsproces hield de Universiteit rekening met de doorlooptijd van benodigde documenten die geleverd moesten worden ze hadden bepaalde deadlines, maar voordat die Nederland binnenkwamen zou het best wel lang duren, dus daar hielden zij rekening mee."

Administratieve fouten

Het inschrijvingsproces wordt vaak gefrustreerd door fouten in de overheidsadministratie zoals schrijffouten bij het Centraal Bureau voor Burgerzaken in Suriname. Zo is een geboorteakte een verplicht document. Andere documenten die nodig zijn voor de aanmelding en inschrijving zijn uittreksels, diploma's en cijferlijsten. Vaak ontdekt de student tijdens dit proces naamsveranderingsfouten, onafgemaakte erkenning en andere persoonlijke gegevens die niet voldoen. Bij anderen verloopt het proces vlot, omdat zij in een zeer vroeg stadium zaken op orde hadden gesteld voor de verdere studie in/of buiten Suriname.

'Late' diploma-uitgifte

De Surinaamse studenten krijgen in de maanden juli en augustus hun VOS diploma en kunnen zich pas dan inschrijven in Nederland. Voor sommige instellingen is dit te laat, met als gevolg dat de studenten een jaar verliezen voor ze aan de door hun gewenste studie kunnen beginnen.

3.3. Financiële druk

Suriname kent al jaren verschillende golven van economische crisis. Het land is onafhankelijk, heeft zijn eigen munt en kent een andere economische huishouding. Een Surinaamse student in Nederland merkt snel de prijsverschillen van goederen en diensten. Zo blijkt dat Surinaamse studenten al gauw een baan naast hun studie moeten nemen, om financieel rond te komen. Er ontstaat extra druk omdat de student moet presteren op het werk maar ook op school.

Behalve de eventuele financiële hulp van hun familie (bijvoorbeeld ouders), moeten zij zelf de vaste kosten bekostigen, zoals huur, verzekeringen en openbaar vervoer. Een Surinaamse student deelt het volgende.

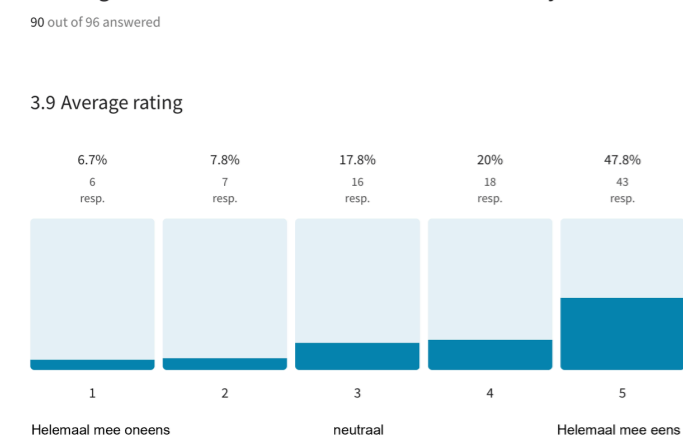
"Toen ik nog sociologie studeerde, kon ik niet zo vaak werken vanwege verplichtingen die ik van de school had. Ik werkte toen bij Thuisbezorgd en ik had me ook ingeschreven bij de KVK als freelancer die meer betaalde. Dan deed ik loondienst en freelance werken en in de avond thuisbezorgd. Ik had dan een redelijk genoeg gespaard om mijn volgende studie te bekostigen."

Studenten die in aanmerking komen voor studiefinanciering, vertoonden minder neiging om te werken uit financiële nood. De ene student verklaarde dat zij extra werkte om leuke dingen te kunnen doen, terwijl een andere student aangaf dat zij extra werkte om lekker op vakantie te kunnen gaan. De studiefinanciering is voor de Surinaamse student met een Nederlandse nationaliteit een "welkome steun" die de student met de Surinaamse nationaliteit moet ontberen.

"Ik vind het super lastig dat studenten met de Surinaamse nationaliteit niet voorzien worden van studiefinanciering en studenten-OV, terwijl openbaar vervoer super duur is"

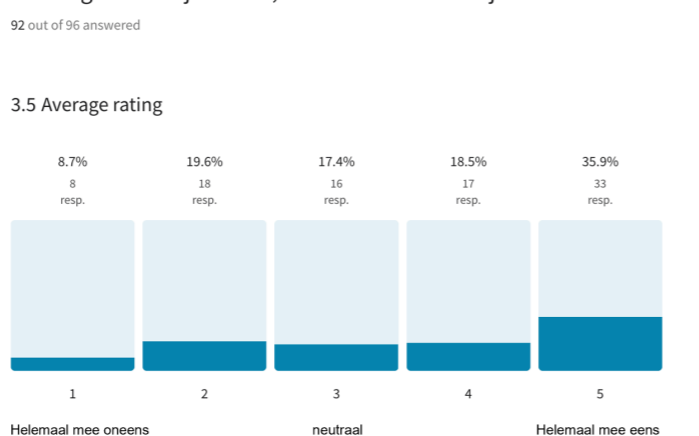
De werkende student moet de balans vinden tussen studie en werk. Er moet een afweging zijn tussen het concentreren op de studie en hun financiële stabiliteit. Dat laatste is bijvoorbeeld nodig om te sparen voor het volgende academische jaar. De druk die de student ervaart vanwege het niet beschikken over voldoende financiële middelen, gaat ten koste van studiesucces.

Ik ben genoodzaakt om extra te verdienen naast mijn studie

Figuur 5
Financiële belemmeringen

Ik draag naast mijn studie, mentale last over mijn financiële situatie

3.4 Academische en praktische druk

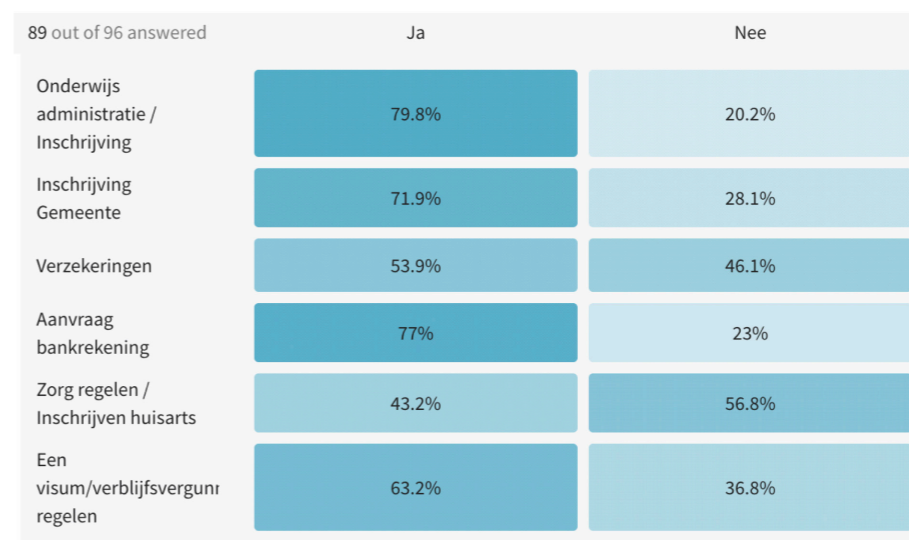
Uit de resultaten blijkt dat de academische druk hoog is bij de meerderheid van de studenten, maar er zijn onderscheidende verschillen tussen studenten met een Nederlandse nationaliteit en studenten met een Surinaamse nationaliteit. Nederlandse nationaliteit-houders ondervonden vooral prestatiedruk die vaak al van jongs af aan werd aangeleerd, met de nadruk op het behalen van hoge cijfers en het streven naar de beste van de klas zijn. Aan de andere kant hebben Surinaamse nationaliteit-houders meer te maken met het behalen van hun BSA of het behalen van het vereiste aantal punten om door te mogen gaan met hun studie, vooral in het eerste jaar.

"Je had een doel in je hoofd. Dus je moest het minimaal aantal punten behalen. In het eerste jaar voor je visum en voor je bindend studieadvies. Dat was wel een druk, dus je wilde alles in balans houden."

Hoewel het BSA van toepassing is op beide groepen studenten, hebben alleen studenten met een Surinaamse nationaliteit aangegeven dat zij druk ervaren als gevolg van het BSA-beleid. De minimale punteneis houdt in dat internationale studenten, elk jaar minimaal 50% van hun studiepunten moeten halen. Het niet voldoen aan deze eis kan leiden tot het risico van uitzetting uit Nederland. Het is van belang op te merken dat de vereiste minimumaantallen elk jaar gelden voor deze studenten.

Praktische zaken die in orde gemaakt moeten worden zijn onder andere studiefinanciering, een bankrekening, het aanvragen van een zorgverzekering en het vinden van passende huisvesting in Nederland. Zo heeft 38% van de studenten een woning kunnen vinden om zelfstandig te wonen. 16% woont op kamers, 38% woont bij familie en 9% heeft een andere woonsituatie. Het geregeld van praktische zaken is niet altijd even gemakkelijk.

Het was makkelijk voor mij om in Nederland mijn weg te vinden op het gebied van:

Figuur 6
Het regelen van praktische zaken in Nederland

3.5 Prestatiedruk en community participatie

Elke student ervaart druk. Druk, omdat de student moet presteren in het onderwijs dat bepalend is voor sociale mobiliteit. De studenten voelen zich vaak beschaamd en teleurgesteld als zij niet de gewenste prestaties leveren. "Opgeven is geen optie" is een bekend gezegde in Suriname. De Surinaamse cultuur is ook terug te vinden in de rol van de ouders. De Surinaamse student ervaart de wil en betrokkenheid van de ouders en verzorgers absoluut. Het is ook zeer belangrijk om de naam hoog te houden.

"Van mijn moeder was het "Je moet het afmaken."

"Ik ben enig kind en ervaarde zeer veel druk en teleurstelling vanuit mijn ouders. Vanwege teruggaan naar Su kreeg ik het gevoel dat ik een drop-out was."

Studie-overstap en vertraging

Na aanvang van de opleiding evalueren studenten hun keuze regelmatig. Zij passen hun studiekeuze indien nodig aan op basis van hun ervaringen, academische prestaties en veranderende interesses. Hoewel de aankomende student in Suriname denkt dat hij/zij een weloverwogen studiekeuze heeft gemaakt, blijkt dat 25% van de Surinaamse studenten in Nederland aangeven dat zij zich onvoldoende konden oriënteren op hun studiekeuze vanuit Suriname. Studievertraging en het wisselen zijn dan ook aan de orde.

Van de geënquêteerden geeft 58% aan geen studievertraging te hebben, terwijl 42% WEL studievertraging heeft opgelopen. De student doet er alles aan om de studie succesvol af te ronden en dit vraagt relatief vaak het herzien van de eerste studiekeuze. Van de respondenten geeft 33% aan tenminste één keer van studie gewisseld te zijn of overweegt dit te doen.

Het gefundeerd kiezen van een nieuwe studie nu de studenten reeds in Nederland zijn, vindt men een stuk eenvoudiger. Studenten hebben de mogelijkheid om open dagen en meeloopdagen bij te wonen om een realistisch beeld te krijgen van een bepaalde studie. De toegang tot

42%
heeft studievertraging

33%
(overweegt) studiewissel

informatie is verbeterd, waardoor studenten rijkere en nauwkeurigere informatie kunnen verzamelen bij het maken van hun uiteindelijke studiekeuze. Dit leidt tot een verhoogde tevredenheid met de studie en betere academische resultaten.

Groepsdruk

Een andere factor die van invloed was, is groepsdruk, waarbij studenten de druk voelden van hun leeftijdsgenoten die ook naar Nederland zijn gekomen. Ze ervoeren druk van hun vrienden omdat ze het gevoel hadden dat zij in de gaten werden gehouden en daarom moesten presteren.

Steun onderwijsinstellingen

Wanneer persoonlijke hulp nodig is, wordt er rekening gehouden met hun individuele omstandigheden. Dit komt vaker voor op hogescholen dan op universiteiten.

Op hogescholen lijkt er ook meer ruimte te zijn voor het opbouwen van nauwere relaties met personeel, zoals studieadviseurs en begeleiders. Dit werd positief ontvangen door studenten, omdat zij het gevoel hadden dat de instelling echt geeft om haar studenten. In gevallen van hoge stress of persoonlijke mentale omstandigheden werd ook ondersteuning aangeboden aan studenten.

"Hiervoor bood de Hogeschool mij een oplossing of gaf me een kans om mindfulness lessen te volgen."

De snelheid van communicatie en de transparantie speelden ook een rol bij de ondersteuning die studenten kregen. In urgente situaties kon er snel actie worden ondernomen. Hier was een duidelijk verschil tussen hoe universiteiten en hogescholen met dergelijke zaken omgaan. De meeste geïnterviewden zijn op de hoogte van de extra faciliteiten die hun instellingen bieden, zoals de mogelijkheid om in groepen bijles te volgen. Desondanks worden deze faciliteiten niet veel gebruikt vanwege beperkingen in beschikbare tijd en mentale capaciteit.

"Dat betekent dat ik dan om 11 uur pas thuis was, en dan moest ik de volgende dag weer om 9 uur 's morgens op de campus zijn. Dus het leek voor mij gewoon niet voordelig om zo laat op campus te zijn, want ik was dan al mentaal uitgeput."

Met betrekking tot institutionele hulp, benadrukten studenten dat er voldoende ondersteuning is voor praktische zaken, maar dat studenten zelf een actieve rol moeten spelen en proactief hulp moeten zoeken.

Community

Met community participatie worden de vrije tijdsbesteding, familierelaties en vriendschappen bedoeld. Studenten die voor het eerst naar Nederland komen, ervaren vaak eenzaamheid. De steun die zij ontvangen komt voornamelijk van familieleden en vrienden die nog in Suriname zijn.

Vriendschappen

Surinaamse studenten zijn actief op zoek naar nieuwe vriendschappen, maar culturele verschillen kunnen soms een obstakel vormen. De studenten voelen dat ze niet geaccepteerd zullen worden als ze zich niet kunnen aanpassen aan de normen en waarden van de studenten die in Nederland zijn opgegroeid.

"Wat ook een rol heeft gespeeld is peer pressure, denk ik. Want je wilt geaccepteerd worden door anderen."

De studenten hebben vaak nog niet genoeg ervaring om relativerend naar hun nieuwe omgeving met andere culturele kenmerken te kijken. De meeste respondenten gaven aan dat naarmate zij langer in Nederland wonen, zij meer Surinaamse vrienden krijgen, omdat het gemakkelijker is om een band met hen te vormen.

"Ik merk, ook al wil ik het niet, dat ik steeds weer terugval op mijn Surinaamse vrienden"

Familie

In het leven van Surinaamse studenten in Nederland speelt familie een belangrijke rol, op zowel emotioneel als financieel gebied. Alle geïnterviewden hebben familieleden in Nederland, maar de band met deze familieleden verschilt per student. Sommige studenten hebben minder toegang tot hun familieleden in Nederland, terwijl anderen nauw contact onderhouden en directe hulp krijgen. Daarnaast hebben Surinaamse studenten nog steeds sterke banden met hun familie in Suriname, zoals ouders, broers, zussen, ooms en tantes. Deze familieleden in Suriname hebben vaak regelmatig contact met de studenten in Nederland. De traditionele rol van de Surinaamse familie blijft belangrijk en wordt niet snel losgelaten.

3.6 Welzijn

De diepte-interviews leenden zich uitstekend om met de studenten het thema welzijn te verkennen, dat uit verschillende factoren is opgebouwd.

Veiligheid

In dit onderzoek werd ook de variabele veiligheid onderzocht, variërend van bankpasfraude tot grensoverschrijdend gedrag, zoals seksueel en fysiek geweld. Een enkele geïnterviewde deelde ervaringen van seksueel geweld, zelfs in een situatie met huisgenoten. Eén van de geïnterviewden heeft bijvoorbeeld te maken gehad met bankpasfraude, wat tot aanzienlijke stress leidde vanwege beperkte kennis over dit fenomeen.

Mentale en fysieke gezondheid

Het verlaten van hun vertrouwde omgeving en de overgang naar een compleet nieuwe woon- en leefomgeving kan heimwee veroorzaken bij studenten. Eenzaamheid is een veelvoorkomend probleem waarmee studenten te maken krijgen. Volgens de respondenten in dit onderzoek is het zoeken van aansluiting bij familie en vrienden een grote hulp. Daarnaast hebben sociale organisaties ook bijgedragen aan het overwinnen van de heimwee-fase. Enkele geïnterviewden gaven aan dat zij tijdens hun eerste jaar in Nederland te maken hebben gehad met onderliggende mentale problemen, die in combinatie met factoren zoals een winterdip en stress tot extra zwaarte leidden.

Steun

Sommige scholen bieden hulp aan buitenlandse studenten met onderliggende mentale problemen. Gesprekken met een decaan, studieadviseurs en de schoolpsycholoog bleken effectieve oplossingen te zijn. Indien nodig, worden studenten doorverwezen naar een psychiater. Echter, de kosten voor dergelijke hulp vormen een obstakel, aangezien studenten uiteindelijk zelf de rekeningen moeten betalen.

Fysieke fitheid

Naast het aanpassen aan de Nederlandse cultuur, moeten Surinaamse studenten ook wennen aan het Nederlandse klimaat, met name gedurende de koude wintermaanden.

"Dan had ik echt soms dat ik gewoon niet uit mijn kamer kwam, het duurde misschien 3 keer zo lang. Het was niet zo dat ik niet wilde, het ging letterlijk niet. Het ging gewoon niet, dus had ik echt geen zin in de dag. Geen zin om te koken, geen zin om iemand te zien. Je probeert wel leuke dingen te doen, maar het is gewoon niet leuk."

Naast gesprekken met familie, vrienden, schooladviseurs en decanen, benadrukten de respondenten dat sporten ook een goede afleiding biedt. Wat betreft voeding gaven alle respondenten aan dat zij aandacht gaven aan hun eetgewoonten. Sommigen probeerden in het begin van hun studie een gebalanceerd dieet te volgen, wat in eerste instantie lukte. Naarmate de studie drukker werd met stages en werk, merkten ze echter op dat zij minder aandacht besteedden aan hun voeding. Alle respondenten benadrukten het belang van een gezonde voeding voor goede studieprestaties, maar gaven aan dat dit niet altijd haalbaar was. Bovendien ervaren zij verschillen tussen de Nederlandse en Surinaamse keuken, waaraan zij gewend waren. Het bereiden van maaltijden kost ook veel tijd en wordt soms verwaarloosd.

4. DISCUSSIE EN CONCLUSIE

Het doel van dit onderzoek is om te inventariseren welke knelpunten studenten uit Suriname die in Nederland (komen) studeren, ervaren. Centraal staat de onderzoeksvraag: Welke belemmeringen ervaren Surinaamse studenten in Nederland bij de voorbereiding van het studeren in Nederland en tijdens hun studietraject? Uit de diverse deelonderzoeken die zijn gedaan om deze vraag te beantwoorden, ontstaat het eenduidig beeld dat de begeleiding en informatievoorziening van deze (aankomende) studenten ontoereikend is. Zowel in Suriname als in Nederland.

Veel studenten ervaren dat ondanks hun capaciteiten en talenten, zij minder tijd en energie aan hun studie kunnen besteden, omdat ze druk bezig zijn met het oplossen van diverse problemen. Uit de gesprekken met de studenten blijkt vooral dat zij zich zowel emotioneel als praktisch in de steek gelaten voelen. Daarnaast speelt eveneens dat een mismatch tussen beroepswensen en hun studie leidt tot vertraging en verandering van studie. De oorzaak hiervan lijkt te liggen in het gebrekkige studiekeuzeproces in Suriname. Het schort aan een goede begeleiding op school in alle stappen van 'zelfreflectie en interesseverkenning' tot aan de inschrijving voor de vervolgstudie.

Studenten in Suriname die naar Nederland willen verhuizen om verder te studeren, worden geconfronteerd met aanzienlijke uitdagingen, zoals:

- Overheidsadministratie en bureaucratie
- Gebrek aan informatie over onderwijsinstellingen in Suriname en in Nederland
- Beperkte kennis over studiemogelijkheden, huisvesting en werkgelegenheid in Nederland
- Financiële lasten

Enmaal in Nederland aankomen, zijn er veel nieuwe uitdagingen, waaronder:

- Aanpassing aan een nieuwe woon-, leef- en studieomgeving
- Aarzeling om een oorspronkelijke studiekeuze los te laten en te kiezen voor een andere studie
- Het zelfstandig oplossen van problemen binnen korte termijnen
- Sociologische druk, waaronder het onderhouden van contact met familie en vrienden in Suriname
- Psychologische druk, zoals de keuze van het juiste vakkenpakket
- Financiële druk, met name als gevolg van een beperkt budget en afhankelijkheid van anderen
- Fysiologische druk, waarbij zowel mentale als fysieke gezondheidsproblemen zich voordoen, variërend van eenzaamheid tot slechte voedingspatronen.

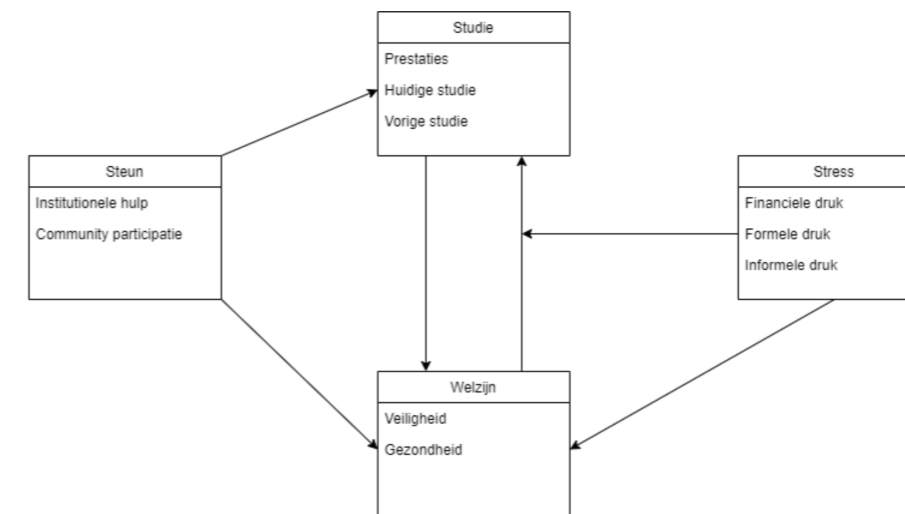
Bij de analyse van de knelpunten die studenten in Nederland ondervinden, zijn vier thema's en tien factoren geïdentificeerd die van invloed zijn op het studiesucces. Bijna alle factoren zijn van invloed op de gezondheid van studenten, hetgeen weer een grote invloed heeft op de studieprestaties, het behaalde aantal studiepunten en derhalve het BSA. Dit benadrukt de noodzaak voor onderwijsinstellingen om de mentale gezondheid van de student als een prioriteit te beschouwen.

Dit onderzoek vertoont overeenkomsten met eerdere studies, met name die van Winsemius et al. (2016), waaruit blijkt dat sociale relaties zowel beschermende als schadelijke effecten kunnen hebben op de gezondheid.

Eenzaamheid, met name in het eerste jaar van de studie, werd geïdentificeerd als een probleem dat overeenkomt met eerdere bevindingen.

Het onderzoek toont ook aan dat sociale druk van leeftijdsgenoten en angst voor een negatief oordeel, gevolgen kunnen hebben voor sociale relaties. Financiële druk werd ook geïdentificeerd als een factor die zowel de mentale als fysieke gezondheid van studenten beïnvloedt.

Belangrijke voorspellers van burn-out symptomen bij studenten waren prestatiedruk, eenzaamheid en het gevoel ergens bij te horen, waarbij dit laatste de sterkste voorspeller was volgens Dopmeijer et al. (2022). Dit onderzoek wijst erop dat sommige studenten mogelijk burn-outsymptomen ervaren zonder zich daarvan bewust te zijn. Deze symptomen kunnen worden veroorzaakt door prestatiedruk en leiden tot emotionele uitputting, vooral na langdurige stress. De mate van verbondenheid die studenten voelen met hun onderwijsinstelling en medestudenten speelt een belangrijke rol in het verminderen van emotionele vermoeidheid. Studenten die overstappen van een universitaire opleiding naar een hogeschool voelen vaak een sterkere band met de instelling en zijn meer tevreden met hun studie en de geboden ondersteuning. Om emotionele vermoeidheid te voorkomen, is het essentieel is om 'het gevoel van ergens erbij horen' te bevorderen en sociale ondersteuning te bieden.

Figuur 6. Conceptueel model van de belemmeringen voor studiesucces

Het onderzoek vertoont overeenkomsten met eerdere bevindingen, zoals die van Meyer et al. (2021), waaruit blijkt dat prestaties, persoonlijke studie compatibiliteit en sociale verwachtingen een rol spelen bij studieveranderingen. De invloed van een mismatch tussen beroepswensen en studiekeuze op het veranderen van studie is evident. Dit wordt bevestigd door de studenten die voor dit onderzoek werden geïnterviewd en reflecteren op hun studiekeuze, voordat zij besloten om 'over te stappen'.

De conclusie is dat er structurele verbeteringen nodig zijn tijdens hun voorbereiding in Suriname en hun studie in Nederland, om te voorkomen dat studenten uit Suriname vastlopen of afhaken.

Referenties

Dopmeijer, J. M., Schutgens, C. A., Kappe, F. R., Gubbels, N., Visscher, T. L., Jongen, E. M., ... & Wiers, R. W. (2022). The role of performance pressure, loneliness and sense of belonging in predicting burnout symptoms in students in higher education. *Plos one*, 17(12), e0267175.

Meyer, J., Leuze, K., & Strauss, S. (2021). Individual Achievement, Person-Major Fit, or Social Expectations: Why Do Students Switch Majors in German Higher Education?. *Research in Higher Education*, 1-26.

Winsemius, A., Ballering, C., Scheffel, R., & Schoorl, R. (2016). WAT WERKT BIJ Sociaal en Gezond. In MOVISIE. Ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport.

5. AANBEVELINGEN

Naar aanleiding van dit onderzoek worden aanbevelingen geformuleerd voor beleidsmakers, SuConnect.nl, onderwijsinstellingen en natuurlijk ook voor de studenten zelf. Gezamenlijk kan een inclusiever, laagdrempeliger en succesvoller (onderwijs)systeem worden gecreëerd dat ten goede komt aan individuele studenten en de samenleving als geheel, in Suriname en in Nederland.

Advies voor (aankomende) studenten uit Suriname

Het overkoepelend advies voor (aankomende) studenten in Suriname is: wees proactief. Dit geldt zowel voor de studiekeuze als voor de voorbereiding van het vertrek naar Nederland. Eenmaal in Nederland is de aanbeveling om zoveel mogelijk deel te nemen aan het sociaal-culturele leven en het bewaken van het fysieke en mentale welzijn.

In Suriname:

- Begin zo vroeg mogelijk met het oriënteren op studiemogelijkheden in Nederland. Dit geeft meer tijd om te plannen en de juiste keuzes te maken.
- Definieer de studie- en carriëredoelen om een duidelijk beeld te krijgen van wat je wilt bereiken tijdens en na je studie.
- Maak een gedetailleerd budget voor de studie en levensonderhoudskosten in Nederland. Overweeg verschillende financieringsmogelijkheden, waaronder beurzen en studieleningen.
- Begin op tijd met je visumaanvraag en zorg ervoor dat je alle juridische zaken op orde hebt om zonder problemen in Nederland te kunnen studeren. Verken beschikbare studiebeurzen en financiële hulpprogramma's voor internationale studenten. Dien tijdig je aanvragen in en voldoe aan de vereiste deadlines.
- Zorg voor passende huisvesting in Nederland, of het nu in een studentenresidentie, een gedeeld appartement, of bij een gastgezin is. Reserveer dit ruim van tevoren.

In Nederland:

- Bereid je voor op culturele aanpassingen en neem actief deel aan sociale evenementen en activiteiten om nieuwe vrienden te maken en jezelf thuis te voelen.
- Zoek een mentor of sluit je aan bij studentenverenigingen om professionele netwerken op te bouwen en persoonlijke ondersteuning te krijgen. Onthoud dat het normaal is om soms stress en heimwee te ervaren.
- Maak gebruik van beschikbare ondersteuning, zoals psychologische diensten op de campus, om je mentale gezondheid te onderhouden. Zorg voor een gezonde balans tussen je academische verplichtingen en vrije tijd. Dit helpt om stress te verminderen en een succesvolle student te zijn.
- Wees proactief, blijf gefocust op je doelen en profiteer optimaal van de kansen die Nederland te bieden heeft.

Aanbevelingen voor SuConnect.nl

Het ondersteunen en begeleiden van (aankomende) studenten in zowel Suriname als Nederland kan bijdragen aan hun studiesucces. Het doel daarbij is om studenten uit Suriname te helpen bij het maken van een weloverwogen studiekeuze, het betreden van de arbeidsmarkt en het opbouwen van een succesvolle carrière in Nederland of Suriname. Aanbevelingen voor een betere begeleiding van Surinaamse studenten die in Nederland zijn- of naar Nederland komen, zijn als volgt.

Informatievoorziening

Ondersteun de Surinaamse overheid in het organiseren van studie-informatiesessies. Faciliteer dit in samenwerking met onderwijsinstellingen om studenten en ouders te informeren over studiemogelijkheden en financieringsopties. Een methodiek die past bij dit digitale tijdperk is het ontwikkelen en delen van informatieve video's (vlogs) met gedetailleerde studie-informatie, beursmogelijkheden en praktische tips voor studeren in het buitenland. Creëer en onderhoud een centrale website met uitgebreide informatie over studieprogramma's, studiebeurzen, visumprocedures en andere relevante zaken voor studenten die in Nederland willen studeren.

Meehelpen in de studiekeuze

Surinaamse studenten in Nederland kunnen aangemoedigd worden om hun studiekeuzeproces te starten met persoonlijke begeleiding. Zij hebben hulp nodig bij het identificeren van studierichtingen die passen bij hun interesses, vaardigheden en toekomstperspectieven. Organiseer informatieve sessies en workshops om inzicht te geven in de match tussen de verschillende studiemogelijkheden en de eigen talenten en interesses.

Decanen

SuConnect kan specifieke aandacht schenken aan uitgebreide ondersteuning door en voor decanen om studenten te begeleiden bij studiekeuzes, academische planning en persoonlijke ontwikkeling. Door meer integrale zorg en begeleiding aan te bieden, kunnen decanen aankomende studenten helpen om beter te begrijpen welke studierichting het beste bij hen past.

Well-being

Stoom de Surinaamse student klaar voor het leven in Nederland. Zorg samen met partners en onderwijsinstellingen voor toegang tot mentale gezondheidscoaches en faciliteer de toegang tot mindfulness-lessen die studenten helpen om te gaan met stress en druk tijdens hun studie.

Academische en Professionele ontwikkeling

Door een meer integrale begeleiding aan te bieden, kunnen studenten werken aan hun academische en professionele ontwikkeling. De inzet van talent management tools wordt aangeraden.

Informatie over de arbeidsmarkt

Organisaties zoals Suconnect.nl kunnen aan Surinaamse studenten meer toegang bieden tot actuele informatie over de Nederlandse en Surinaamse arbeidsmarkt, waaronder de vraag naar bepaalde beroepen, brancheontwikkelingen en carrièremogelijkheden. Organiseer loopbaanbegeleiding-sessies waarbij speciale aandacht wordt besteed aan carrièrekansen op de Nederlandse en Surinaamse arbeidsmarkt. Samenwerken met bedrijven en organisaties om stagekansen te creëren die openstaan voor studenten met een migratie-achtergrond is essentieel. De student kan geïnformeerd worden over sollicitatieprocessen, vacatures, vereisten en netwerkmogelijkheden op de Nederlandse arbeidsmarkt.

Aanbevelingen voor onderwijsinstellingen

De meeste onderwijsinstellingen in Nederland zijn zich bewust van de behoeften en uitdagingen van internationale studenten en streven actief naar een inclusieve en ondersteunende leeromgeving. Echter, veel studenten uit Suriname voelen zich mede door de taal en de aanwezigheid van familie in Nederland geen internationale student. De belangrijkste aanbeveling is dan ook dat onderwijsinstellingen zich hiervan bewust zijn en nagaan hoe deze studenten wel te bereiken. Bijvoorbeeld door op de doelgroep gerichte begeleiding bij hun academische en professionele ontwikkeling. Of door psychologische begeleiding van studenten die stress en druk ervaren, één van de grote obstakels voor studenten uit Suriname.

Daarnaast kunnen onderwijsinstellingen bijdragen aan het studiekeuzeproces door mee te werken aan voorlichtingsbijeenkomsten voor (aankomende) studenten in Suriname.

Aanbevelingen voor beleidsmakers

Een samenleving die waarde hecht aan onderwijs en diversiteit, verbetert het onderwijssysteem continu en streeft ernaar om alle studenten gelijke kansen te bieden en hen te ondersteunen bij het bereiken van hun potentieel. Uit het onderzoek komen de volgende aanbevelingen voor beleidsmakers in Suriname en Nederland voort.

Beleidsmakers in Suriname

Diploma-uitreiking

Werk samen met Nederlandse onderwijsinstellingen om de diploma-uitreikingen beter af te stemmen op het inschrijvingsproces van de onderwijsinstellingen. Zodoende kunnen studenten soepel overstappen van hun opleiding in Suriname naar hun opleiding in Nederland en kan worden voorkomen dat studenten een jaar moeten wachten voor ze met hun opleiding in Nederland kunnen beginnen.

Schooldecanen

Ondersteun het opleiden en vrijmaken van decanen zodanig dat zij meer tijd kunnen besteden aan het studiekeuze proces van aankomende studenten.

Beleidsmakers in Nederland

BSN voor studenten uit Suriname

De Nederlandse overheid zou een meer gestroomlijnd proces kunnen bieden aan buitenlandse studenten om een burgerservicenummer (BSN) te verkrijgen. Het BSN is essentieel voor allerlei zaken, zoals het openen van bankrekeningen en het afsluiten van verzekeringen. Een eenvoudiger proces zou de integratie en het welzijn van studenten uit Suriname verbeteren.

Uitbreiding werkvergunning

Een uitbreiding van de mogelijkheden voor Surinaamse studenten om in Nederland te werken, zal een enorme steun zijn. De aanbeveling is meer uren beschikbaar te stellen voor een bijbaan dan de nu gehanteerde 16 uur per week of 40 uur gedurende de zomermaanden. En om de eisen voor tewerkstelling te versoepelen. Om studenten te ondersteunen en hen in staat te stellen financieel onafhankelijk te zijn, wordt de overheid aangemoedigd om meer werkgelegenheid opties te creëren voor studenten, zoals stages en bijbanen.

Beurzen voor studenten

Financiële beperkingen mogen geen obstakel zijn voor getalenteerde studenten. Daarnaast zijn financiële zorgen een grote uitdaging voor studenten uit Suriname. De aanbeveling is om te overwegen en te onderzoeken hoe beursmogelijkheden kunnen worden aangeboden aan Surinaamse studenten. Dit is vergelijkbaar met initiatieven in andere Europese landen die hun voormalige koloniën op deze manier ondersteunen.

Administratieve barrières en visummogelijkheden

Het vereenvoudigen van administratieve procedures en het verbeteren van visum mogelijkheden zullen helpen bij versoepelen van de verhuizing naar Nederland.

BSA op maat

Onderzoek samen met onderwijsinstellingen hoe ruimte te scheppen bij het toepassen van het bindend studie advies (BSA), rekening houdend met de specifieke situatie van studenten uit Suriname. Zeker omdat uit het onderzoek blijkt dat deze studenten de weg naar institutionele hulp vaak niet weten te vinden en omgekeerd zelden in beeld zijn bij onderwijsinstellingen als aparte groep.

SuConnect.nl

@SUCONNECT.NL

@SUCONNECT.NL

@SUCONNECT.NL

NEDERLAND@SUCONNECT.NL